

't Herenhoentien

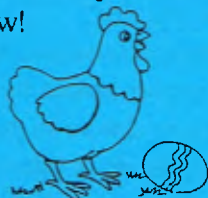

BESTE KIENDER!

Et is al weer een hiele poze leden dat jim 't Herenhoentien kregen! We hadden d'r die keer veur jim allegere rollegies mit serpentines bi'j daon, weten jim nog wel?

Wi'j hopen dat jim d'r een protte wille mit had hebben. Mar onderhaand is et al weer veurjaor en mit een peer weken is et paosken. Daorum het 't Herenhoentien dit keer een protte mit kiepen, haenen en eier te maeken. Om de paoskedaegen extra mooi vieren te kunnen, kun jim van de drie inlegvelen prachtige paosversierings maeken. Zo zien jim op et eerste blad een kiepe. Die kiepe moej' eerst mooi kleuren of varven of bi'jglikeks mit kleurd pepier beplakken. Aj' dat daon hebben, knip ie de kiepe uut. Maek dan in et zwatte rontien bovenin de kiepe een gattien. Daor kuj' een mooi touwgien of lintien deur doen en dan kuj' de kiepe ophangen. Onderin de kiepe zit krek zoe'n zwat rontien. Daor kuj' ok een lintien deur doen en an dat lintien kuj' paoseier hangen. Die eier vien ie op ien van de ere inlegvellen. Ie kun d'r zovule van bruken aj' zels willen. An de boven- en onderkaante van elk ei zit ok weer een zwat rontien. Aj' daor gatties van maeken, kuj' et touwgien of lintien d'r zo deur henne riegen. Op et dadde inlegvel ziej' twie tekenings van een haene. Ie kun daor iene hiele mooie haene van maeken. Hoe dat percies moet, staot op datzelve inlegvel.

Aachterop et kraanties staot een hiel mooi spullegien. Ie kun et in je ientien doen, mar vanzels ok wel mit meer kiender! En Piepmoes? Die maekt vanzels weer een ni'j, spannend aeventura mit. Lees of luuster mar es gauw!

't Herenhoentien is veural bedoeld veur groep 1,2,3 en 4 van et basisonderwies in de Stellingwarven en verschient vier keer in et jaor. Et wodt bedocht, saemensteld en klaormaekt deur Saskia Douma en Sietske Bloemhoff, in opdracht van de Inter gemeintelike Begeleidingsgroep Hiemkunde in Oost- en West-Stellingwarf.

PIEPMOES EN KUKEL

(Een veurleesverhaal van Sietske Bloemhoff)

Et is veurjaor en prachtig weer! Piepmoes is van-de-morgen al vroeg uut bedde kommen, want hi'j wil d'r uut. De winter het lange genoeg duurd en hi'j is van plan om vandaege es een lekker aende te kuieren. De bos wodt weer mooi gruun en overal bluien prachtige bloemen. 'k Gao vandaege mar es hielendal deur de bos naor de lanen bi'j de Lende, bedienkt de moes. Daor is et in disse tied van et jaor hatstikke mooi. De kiewieten bin d'r weer en de wilpen en gritten (grutto's). En wie wet, misschien is de kikkerd ok al uut zien moddersloot. Die is vast hielendal bliede dat et veurjaor is!

Daor huppelt Piepmoes henne, de tuun uut en de bos in. In de bos komt hi'j now en dan een kammeraod integen. De eerste is vanzels zien buurman, de molle. De molle ligt lekker noflik in et zunnegien tegen zien mollebulte an te soezen. Hi'j is slim bliede dat hi'j weer es even boven de grond wezen kan. In de winter is him dat vusen te koold. As Piepmoes him vragt om mit te gaon, het de molle daor niet zo vule nocht an.

'Et is mi'j vusen te veer, Piepmoes,' zegt de molle. 'Ik heb in gien tieden een aende lopen, ik moet daor nao de winter eerst an wennen. Mar aj' de kikkerd zien, doe him dan de groeten!'

Et roodbossien en de gelegouw bin drok in de weer om eten veur heur jonkies te zuken, dat die hebben et niet an tied! Mar ok van heur moet Piepmoes de groeten overbrengen.

Nao een posien komt Piepmoes zien kammeraod de doeve integen. De doeve het et niet zo drok, dat gelukkig het die wél tied en nocht om mit Piepmoes mit te gaon. Zien jonkies bin al zo groot dat die heur wel een peer uren allierend redden kunnen. Tegere lopen Piepmoes en de doeve deur en kletsen hiel wat of. As ze uut de donkere bos op et briede pad kommen, heuren ze inenend wat. Piepmoes schrikt, hi'j daenkt vanzels mitien an de beide katten, Klaos en Miep.

'Die bin et niet, heur,' stelt de doeve him gerust, 'et klinkt meer as is et een jonge voegel. Misschien is d'r argens iene uut et nust valen, lao'we mar es kieken. Want as de katten wél in de buurt kommen, pakken ze zoe'n besien vanzels mitien. Zo bin die beide mispunten now ienkeer.'

De beide vrunden kieken goed om heur henne, mar zien eerst niks. Dan blift Piepmoes inenend staon en wiest naor een voegeltien dat d'r even veerderop an diedelen komt.

'Kiek, doeve,' ropt hi'j, 'daor komt wat anlopen. Et is, donkt mi'j, wel een jonge voegel, mar wat veur iene is et?'

De doeve zicht et besien now ok. 'Et liekt op een jonge waetervoegel,' mompelt hi'j. 'Dat zol ok wel kunnen, want we bin hier vlakbi'j een poele.'

'Et besien het nargens gien euvelmoed in,' gniest Piepmoes. 'Moej' him zien, hi'j huppelt en daanst midden op et pad en kri'jt et uut van plezier. Mar as de katten of een vos...'

'Dát is et,' onderbrekt de doeve Piepmoes inenend en geeft him een por. 'Ie hebben et goeie woord nuumd, Piepmoes, weej' wel wat veur voegel et is?'

Piepmoes kikt de doeve an en snapt d'r hielemaole niks van. 'Wat bedoel ie, doeve,' vragt hi'j.

'Now je,' zegt die, 'ie zeden dat et voegeltien kri'jt van plezier! Et is vast een jonge haenepieke! Kom mit, dan zuuwe him es vraogen wat hi'j hier allierend in de bos dot.'

As Piepmoes en de doeve bi'j et piekien kommen, schrikt dat eerst een betien, mar et besien bekomt al gauw. 'Wie bin jim,' piept hi'j ni'jsgierig, 'ik heb nog nooit eerder zokke beesten as jim zien.'

Piepmoes en de doeve leggen et voegeltien uut wie as ze binnen en dat ze in disse bos wonen. 'Mar wie bin ie en waar kom ie weg en wat doe ie hier aenlik,' vraogen ze an et haentien. 'Kiepen en haenen wonen niet in de bos, mar bi'j meensken op et arf, krek as honnen en katten en zo. Et is hier veur jow geveerlik, heur,' waarschouwen ze. 'D'r bin wel es vossen die jow stommegraeg opeten zollen!'

Daor schrikt et haentien wél van, hi'j zag an now toe hielendal gien geveer. Mar dan legt hi'j uut, waarom as hi'j in de bos is

'Ik woonde mit mien heit en mem in een hiel groot hokke, tegere mit mien zussies en bruurties en nog een hieleboel ere kiepen,' vertelt hi'j. 'Mar ik vun d'r hielendal niks an, et was daor vusen te waarm en te vol en ie konnen nooit naor buten. Now en dan verdwenen d'r ok wel es een hieleboel van oons in een grote auto. Ze raosden dan alderheiselikst en gongen tekeer... Doe heurde ik op een dag dat de boer van plan was alle jonge haenen vot te doen. Dat vertrouwde ik hielendal niet, ik was bange dat ze mi'j ok in zoe'n auto proppen wollen, dat ik besleut om vot te lopen. Eergisteravond, doe et al een betien duuster was, bin 'k d'r stiekum uutnaaid. Ik bin de bos inlopen, want dan zollen ze me niet zo gauw zien. Daorum bin ik now hier. Naachs slaop ik daorginderd in een peer bente-pollen en overdag verken ik de boel. Ik vien et hatstikke mooi, allierend ik kan niet zovule eten viennen. Bin d'r in de bos gien meensken die de dieren voeren?' vragt et haentien.

Dan leggen Piepmoes en de doeve uut, dat de beesten in de bos veur heurzels zorgen moeten, mar dat dat niet arg is. 'Veur oons gruuvt d'r van alles,' vertelt de doeve. 'Mar ie bin een haene en die hebben aenlik aander voer neudig. Zok voer kriegen kiepen en haenen bi'j meensken. Mar wi'j hebben et wel deur, ie wonen niet bi'j zokke hiele aorige meensken. Disse meensken mesten kiepen en haenen vet en verkopen ze dan an de slaachter. Ie hebben geliek daj' votlopen binnen! Mar ie kun hier niet blieven, want dan komt et ok niet goed. Piepmoes, we moe'n veur een oplossing zorgen!'

De kammeraoden daenken diepe nao. Dan zegt Piepmoes inienend:

'Ik weet et. Ik ken een vrouw die slim wies is mit dieren. Zi'j het op et ogenblik allierend een hond, mar ze het me wel es verteld dat ze graeg een peer kiepen en een haene hebben willen zol. Wat daenk ie d'r van, doeve? Zuwwe naor heur toegaon en vraogen as zi'j et haentien hebben wil?'

'Goed idee, Piepmoes,' mient de doeve, 'mar hoe liekt et jow toe,' vragt hi'j dan an et piekien.

'Ik had vanzels nog wel wat meer van die grote wereld zien wild,' zegt et diertien eerlik. 'Mar as et hier veur mi'j geveerlik is en d'r is haost gien eten, now, dan gao 'k mar liever naor die vrouw. Misschien mag ik dan now en dan wel es naor jim op vesite'

En daor gaon ze. De vrouw kikt eerst wel verbaosd as ze de drie dieren ankommen zicht en et verhael heurd. Mar ze begriopt al gauw waor et omme gaot en zegt dat ze graeg veur et haentien zorgen wil. 'Ie liken mi'j een lief en aorig dier; dat komt wel goed mit oons,' mient ze. 'En weej' wat, ie kri'jen en kaekelen zo mooi, ik geef je mitien een naeme, ik nuum jow Kukeltien. Hoe liekt je dat?'

Et haentien kikt heur een keer an en knipoogt es; hi'j vint et allegere best.

'En ie kriegen vanzels lekker eten en een prachtig hokke mit een mooie loop d'r bi'j,' belooft de vrouw. 'Mar zolange a'k dat niet heb, moej' mar evenpies in een oold knienehokke. Dat kan eerst best en et is goed veilig, gieniene kan jow pakken. En as jow ni'je hokke klaor is, zuken we een peer aorige kiepies veur je op, dan hej' ok gezelschop. De hond en ik bin nogal es vot, zie.'

Zo gebeurt et. As Piepmoes en de doeve een posien laeter op vesite gaon naor Kukel, zit hi'j zo trots as wat in zien ni'je hokke te kri'jen. De voegel vertelt dat hi'j et mar best naor de zin het en dat d'r goed veur him zorgd wodt.

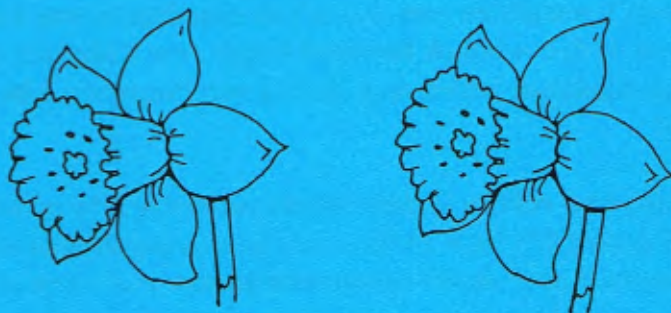
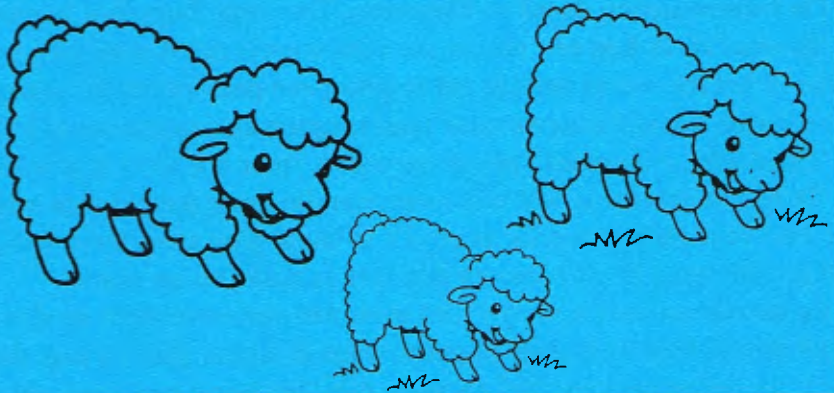
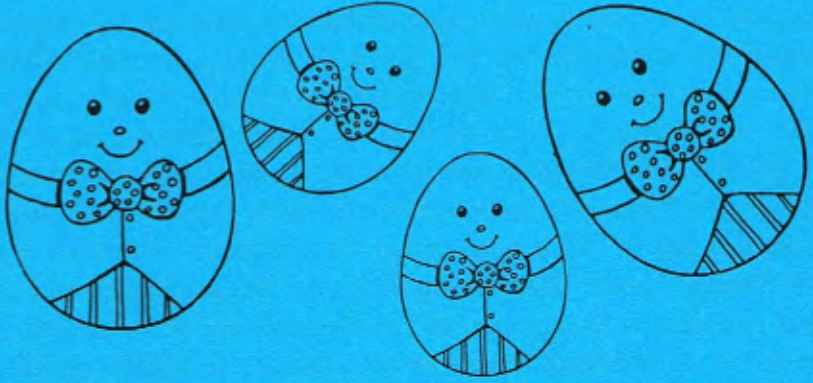
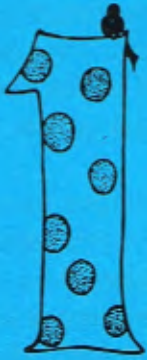
'En, weten jim waor ik zo bliede om bin?' vragt hi'j an de beide kammeraoden. 'Dat ik van de vrouw now en dan mit jim mit mag naor de bos, as jim temeensen goed op mi'j passen. Dan kan ik toch nog wat van die mooie wereld zien, dat wol ik ommes zo graeg. Wat heb ik et now mooi, een prachthokke om in te wonen en een hieleboel vrunden in de bos van Piepmoes. Tsjongejonge, a'k dan daenke da'k misschien eers wel bi'j de slaachter te lane kommen was...'

Piepmoes en de doeve bin ok hatstikke bliede veur Kukeltien en beloven dat ze him gauw een keertien een dag mitnemen zullen naor de bos van Piepmoes. Mar ze moe'n now eerst neudig naor de kikkerd toe!

(P.s. Kukeltien leeft echt en is deur Sietske vunnen argens op de heide bi'j Noordwoolde. Hi'j woont al weer een posien bi'j heur en het intied gezelschop kregen van twee kiepies. Mit 'n drienend hebben ze et mar best naor de zin en van alle haenen in et dörp kri'jt Kukel et aldermooiste!)

Tel ie mit ?

Veur et vakkien mit de eier staot et ciefer 1! Mar klopt dat wel? Neen, hen? Tel de eier mar es, dan weej' mitien welk ciefer d'r wel veur staon moet. En hoe zit et mit de narcissen en de laompies (lammetjes) en de koenen?

Een mooie haene maeken

Om te beginnen kuj' de haene mooie kleuren geven. Knip dan de beide haenen uut langs de zwatte lijnen. Zorg d'r veur dat ze an mekere blieden, dus mit de boekies en snaevelties an mekere vaaste. Knip of prik van dit inlegvel de witte balke in zien gehiel uut. De stippellijnties bin vouwlijnties.

Vouw de balke as een harmonike in mekere mit de middelste vouw omhoge, zodat et een standerd wodt om de haene op te zetten.

Doe an beide kaanten A en B een betien liem en plak de haene d'r op zodat d'r an beide kaanten een voetien komt.

Geef de haene een mooi plakkien bi' j jim thuis b.v. in de veensterbaank!

A

B

